

Kitap incelemesi / Book review**Gelişim Süreci Odağında Ergenlik Psikolojisi****Asil Ali ÖZDOĞRU,¹ Betül SAĞLAM,¹ Ömer AÇIKGÖZ¹**

Ergenlik dönemi insan yaşamında önemli yer tutan bir gelişim evresidir. Bu dönem ergenlerin en yakınları olan ailelerini bile kendilerine çok uzak hissettikleri bir dönemdir. Hem birey olarak ergenlerin, hem de gelişimsel dönem olarak ergenliğin yeterince iyi anlaşıl-maması kişilerarası ve toplumsal düzeyde sorunların çözümünü zorlaştırmaktadır. Türkiye’de ergenlik konusunda yerel, güncel, erişilebilir ve anlaşılır bilim-sel yayınlara gereksinme vardır. Bu bağlamda, 2013 yılında yayımlanan Dr. Aydın Çivilidağ’ın ‘Gelişim Süreci Odağında Ergenlik Psikolojisi’ kitabı hem toplu-mu aydınlatmaya, hem de alandaki eksiklikleri gider-meye yardım edebilecek bir eserdir.

Yazar, bir akademisyen ve psikolojik danışman olarak yaptığı çalışmalardan ve kendi ergenlik deneyimle-rinden beslenerek hazırladığını belirttiği eserinde hem ergenler için, hem de onların yaşamında yer alan anne-baba, öğretmen ve psikolojik danışmanlar için bilimsel bir kaynak ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu eser, yazarın deyimiyle ‘Bir ergenle nasıl daha iyi ilişki ve iletişim kurabilirim? Onlara nasıl yaklaşmalıyım?’ şeklinde sorular soran öğretmenlere, anne-babalara yol göstermek; ayrıca kendi gelişimini anlamaya çalış-an ergenler için de bilimsel bir anlayış rehber alın-a-rak yazılmıştır.” (s.2).

Kitap, başlangıçta yer alan ön söz ve içindekiler ile son kısımda yer alan kaynaklar ve okuyucuya not dışında beş bölümden oluşmaktadır. Kitabının ön sözünde öğretmenlik mesleği için dileklerini sıralayan yazar, kitabının ilk sayfalarında Atatürk’ün eğitim hakkındaki sözlerine de yer vermiştir.

Kitabın birinci bölümünde ‘Gelişim Süreci’ ve ‘Okulun İnsan Hayatındaki Yeri ve Önemi’ adlı iki alt başlık vardır. İlk alt başlıkta gelişim süreci tanımlanarak başlıca gelişim kuramlarından hareketle ergenlik döneminin gelişim özellikleri aktarılmıştır.

Kitabın ikinci bölümüne erenlik ve ergen tanımları yapılarak başlanmıştır. Yazar bu tanımlardan sonra ‘Ergenlik bir hastalık mıdır?’ sorusunu yanıtlamış ve

ergenlik dönemindeki duygusal ve sosyal yapı ile cinsel gelişime değinmiştir. Bölümün sonunda, ‘Ergenlik Döneminde Cinsel Gelişim’ ve ‘Ergenlik Döneminde Cinsel İstismar ve Ensest İlişki’ alt başlıklarında genel tanımlamalar yapılırken, yazar karşılaştığı olguları örnek göstererek anne-babalara önerilerde bulunmuştur.

Kitabın en büyük bölümünü oluşturan üçüncü bölüm-de sırasıyla ergenlerin okulda yaşadığı başlıca sorun-lar, anne-babalarıyla yaşadıkları başlıca sorunlar, bilgisayar bağımlılığı, zorbalık ve siber zorbalık, zarar-lı alışkanlıklar ile yeme ve uyku sorunları irdelenmiştir.

Dördüncü bölümde ise ergenlerde meslek seçimi, mesleksen rehberlik kuram ve yaklaşımları ile meslek-sel seçim kuramları ele alınmıştır.

Yazar kitabın son bölümü olan beşinci bölümde ergenlere ve anne-baba, yerel yönetim ve öğretmen-ler gibi farklı gruplara önerilerini sıralamıştır.

Dr. Aydın Çivilidağ’ın ‘Gelişim Süreci Odağında Ergenlik Psikolojisi’ adlı eserinin hedef kitlesi psiko-lojik danışmalar, öğretmenler, anne-babalar ve bu dönemin en önemli aktörleri olan ergenlerdir. Yazar, gelişim sürecindeki ergenlerin psikolojisini daha çok anne-babaların ergen çocuklarıyla olan ilişkilerinde karşılaştıkları çaresiz durumlarda onlara rehberlik edebilmek amacıyla çeşitli kuram ve araştırmalar temelinde ele almıştır. Eserin dili genelde yalın ve akıcıdır. Bölümlerin adlandırılmayışı ve bölüm içinde yer yer farklı konuların ele alınışı akışı güçleştirirken, verilen olgu örneklerinin yorumlanması anlaşılabilirlikte kolaylık sağlamaktadır. Yazar hedef kitlesine verdiği önerileri ile kitabını bitirirken yaptığı önerilerinde gerçekçi ve kapsayıcı davranmıştır.

Sonuçta geniş yelpazedeki bir okur kitlesine hitap eden bu kitabın literatüre yerel ve güncel bir eser kazandırmasının yanı sıra, kuram ve uygulamayı bir arada sunan, samimi ve gelişime açık bir çalışma olduğunu söyleyebiliriz.

¹ Üsküdar Üniversitesi, Altunizade Mah. Haluk Türksoy Sk. No:14 34662 Üsküdar/İstanbul, Türkiye
E-mail: asil.ozdogru@uskudar.edu.tr